Sayı : 41

Amcabey

Mihver — Bütün ümidim bunda!

Beşinci yıl !

On gün oluyor ki harp bastı beşinci yıla,
Belki de beş yıl daha sürer, on olur yaşı;
Birer sarhoşa döndü sendeleye yıkıla,
Çabuk biter diyerek bekliyenler savaşı!.

Alaman kuluçkaydı tamam dört yıldanberi,
Kanadına almıştı hep küçük milletleri;
Cılk çıkınca şaşırdı yumurtanın her biri,
Türlü gailelerle çevrelendi dört başı!.

Yıldırım harbi bitti, sıra müdafaada,
Şimdi bu moda hüküm sürüyor Avrupada;
Artık hayat sahası ümidine elveda;
Tutmadı kart ağaca vurulan bunca aşı!.

Balkanda çeteciler aldı gemi azıya,
Danimarka isyanı benzer sert yalazıya,
İsveç tavşana kaç der, tut diyerek tazıya,
Oynadı her tarafta birden her temel taşı!.

Ölüm kime gelir ki intizamlı, sıralı?
Ansızın ölüverdi işte Bulgar kıralı;
Komşu millet bu yüzden pek yaslı, pek yaralı,
Tuttu bütün dünyayı akıtılan göz yaşı!.

Müttefik yardımından aldıkça avansını,
Rusya Şarkta düzeltir her geçen gün şansını
Şimdi gözetliyerek Üçler konferansını,
Kıvamına getirmek istiyor pişmiş aşı!.

Kutladık yirmi yıllık ağustos zaferini,
Kıskandırdık yeniden dünya milletlerini;
Parlattıkça alnında gayretinin terini,
Türkün elbet barıştır ilelebet yoldaşı!.

Sağdıç

Suya dair, fakat

SUDAN OLMIYAN BIR ESER!

«Sağdıç» müstearile gazetemize destan yazan arkadaşımız Rıza Yücer yeni ve pek değerli bir kitap neşretti.

BURSA BANYOLARI

adında olan bu eser, 1838 - 1843 yılları arasında İstanbul Tıbbiyesinde muallimi evvel bulunan doktor K. A. Bernard'ın Osmanlıcaya tercüme edilen «Kaplıca Risalesi» adlı eserinden Türkçeye çevrilmiştir.

Nakilin güzel üslûbile bir kat daha değer kazanan bu eser her kitapçıda 50 kuruş fiatla satılmaktadır.

Uzunköprü, Hüsnü Palavuz :

— İstanbul radyosu neden 19,15 den evvel başlamıyor?.

A. — Bunun katî sebebi nedir, bilmiyoruz bayım ama plak kıtlığı olsa gerek, diyoruz!

Sultanahmet, Niyazi Ocaklı :

— Ev sahiplerine «kalorifer» bahanesile kiraları arttırmak fırsatı verilirse, bizim gibi değişmez gelirli kiracıların hali nice olacak?.. Bu darlıkta nerede bir ev bulup nasıl taşınacağız?..

A. — Bunu bana değil, böyle bir imkânı hazırlıyanlara sorbayım!

Ankara, Sabri Güneri :

— İstanbulda bir günde bin altı yüz küsur bitlinin yakalanıp hamama götürüldüğünü gazetelerde görüyoruz. Fakat buna mukabil o gün ya bir tifüs vakasına rastlanıyor, yahut da hiç!.. Acaba bunda bir hesap yanlışlığı mı var?..

A. — Hayır, hesap doğrudur. Bizce bunun iki sebebi vardır : Ya vücutlar bu mikroba alıştı, yahut bitler merhamete gelip bu mikrobu taşımaktan vazgeçtiler!

AK'LA KARA AMCABEYDE!..

Okuyucularımızdan aldığımız dilek mektuplarının çoğunda, Cemal Nadir Güler'in yarattığı tiplerden AK'LA KARA'ya ait karikatürlerin mecmuamızda basılması isteniyor.

Evvelce bir kitap halinde basılıp yayılan bu karikatür serisinin birçokları tarafından arandığı halde elde edilemediğini de biliyoruz. Bu sebeple bu karikatürlerin «Amcabey» de tekrar basılmasını uygun bulduk.

Sevgili okuyucularımız her sayımızda AK'LA KARA'dan bir karikatür bulacaklar ve vaktile elde edemedikleri bu albüm muhteviyatını mecmuamız vasıtasile edinmiş olacaklardır.

İlk karikatür: 11 inci sahifede!

Cilt : 2 — Sayı : 41
11 EYLÜL 1943
Fiatı 10 Kuruştur

Amcabey

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDARE YERİ :
Cağaloğlu yokuşu, Acımusluk sokağı No. 15
Posta kutusu : 555 İst., Telefon : 20084

Müessisi:
CEMAL NADİR GÜLER

ABONE ŞARTLARI :
Yurt içi : Bir seneliği 500, Altı aylığı 250 Kş.
Yurt dışı : Bir seneliği 900, Altı aylığı 500 Kş.

Dev Aynası

BİZ HANGİSİYİZ?..

Geçenlerde ansızın deniz aşırı bir yere gitmek ve bunun için de ertesi günü kalkacak vapurun hareket saatini öğrenmek icap etti. Deniz Yolları İdaresine telefon etmek üzere telefon kataloğunun 65 inci sahifesini açtık.

İç hatları vapur tarifelerinin sorulması tavsiye edilen numarayı çevirdik. Cevap yok. Saatin on sekizi geçtiğini hatırlıyarak «Tatil ve mesai harici zamanlarda nöbetçi müdür numarasını» çevirdik, bekledik. Yine cevap çıkmadı. Ve «Seyrisefer» ile ilgili olduğu için daima açık bulunması gereken bir kapının kapalı bulunması yüzünden ertesi günkü vapuru kaçırdık!

Tesadüf!.. Ertesi sabah, gazetelerden birinde şöyle bir ilân gözümüze ilişti: «Taksim gezisinde cumartesi ve çarşamba günleri saat··· de şehir armoni takımı tarafından verilecek konserin programı.. ilh»

Biribiri ardından karşılaştığımız bu fevkalâde ihmal ile fevkalâde alâka ve ihtimam arasında şöyle düşündük:

Biri çok geri, biri çok ileri olan bu iki ruh bir millet bünyesinde acaba nasıl barınabiliyor?..

Vatandaşlarının bir bahçede dinleyip ruhlarını gıdalandıracakları musiki parçalarının adlarını dahi gazetelerle ilân etmeği düşünen millî şuur nasıl oluyor da beri tarafta ,en titiz, en hareketli olması gereken bir yerde kapılarını kapayıp uykuya varıyor?..

Ve hâlâ düşünüyoruz: Biz hangisiyiz?..

AMCABEY

— Balkan kazanı kaynamağa başladı!..
— İçindekiler düşünsün!..

Kulak, burun ve boğaz hastalarına
AMCABEY
Şu doktoru tavsiye eder :
Dr. Odr. ORHAN TOROS
Taksim, Talimhane, Abdülhak Hâmit caddesi Geyik apartıman. Tel: 40070

Cavit beyin ruhu — Sağlığımda bana hesabî derlerdi ama, Hüseyin Cahit, bedava sütun doldurmakla beni gölgede bıraktı!..

SÜNNET ÜNİFORMASI!

Mayısta, kan aldırılır, sülük yapıştırılır. Karpuz kabuğu denize düşünce, denize girilir. Ağustos gelince de çocuklar sünnet edilir.

Farz değil, adı üstünde sünnet!.. Ama, biz, bu sünneti, farzı kifaye gibi değil de, farzı ayin gibi tutuyoruz.

Bugünlerde de sokaklarda dolaşan sünnet çocuklarını görüyorsunuz elbette. Başlarında mavi, yahut beyaz, kılaptan işlemeli, yalancı taşlar, maşallahlar, salkımlar, dallar takılı takke. Boyunlarından, eski iftihar madalyesinin kırmızı beyaz gran kordonu sarkıtılmış. Analarının, babalarının, ablalarının, ağabeylerinin, ninelerinin, dadılarının ellerinden tutmuş, sokak sokak dolaşıyorlar.

Eskiden, bellerinde teneke kılıç, sırtlarında apuletli, kordonlu, sırmalı paşa üniformalarile çocuklar dolaşırlardı. Eskiden, mektebe alayla başlanırdı. Bayramlarda zurnalı, çiftenaralı tulumbacılar; önde mendillerle çevrelerle donatılmış sopalarile davullu bekçiler, kapılara dayanırlardı. Şimdi, bunların biri yok.

Ama, sünnet çocukları değişmedi. Ağustos gelince, gazetelerde «Fennî sünnetçi» lerin ilânlarından geçilmiyor. Müracaat pek çok olmalı ki bazıları, bir hafta evvelinden randevu alınmasını ilân ediyorlar!..

Ya hayır müesseselerinin, kulüplerin, bahçe sahiplerinin hazırladıkları «Sünnet düğünleri» ne ne buyurulur?

Gerçi canı acıyan çocuğu avutmak için, eğlentiler yapmak, bir şefkat işidir. Fakat sabahlara kadar süren orta oyununa, tulûata, hokkabaza, karagöze, incesaza, çengiye rağmen zavallı yaralı çocukların gözlerinden uyku akarak, yataklarında, boynu bükük inlediklerine bakılırsa bu düğünlerde çocuklardan ziyade büyüklerin eğlendikleri görülür!..

Bu âdetin en tuhaf taraflarından biri sünnet çocuğunu, klaptanlı takke, gran kordonla sokaklarda dolaştırmaktır ki, sebebini anlamak güçtür.

Bunu her halde, çocuklar istemiyorlardır. Acaba, analar, babalar, hı-

(Sonu 11 inci sahifede)

Baki kalan bu kubbede

ÖKÜZ MESELESİ!

on yedinci asır başlarında iki defa sadrâzam olmuş Öküz Mehmet Paşa, lâkabını, babasının bir öküz nalbandı olmasından ötürü almıştı. Çalışkan, doğru, sohbeti hoş bir adamdı.

Bir şark seferine serdar olmuştu. Bir gün, emri altındaki kumandanları çadırında toplıyarak bir harp meclisi kurmuş konuşurlarken, çadırın kapısından içeri bir öküz başı uzandı, bu, serdarın ağırlık hayvanlarından biriydi, nasıl bağından boşanmış ve kimsenin dikkatini çekmeden oraya kadar gelmişti; hayvancağız serdarın yüzüne karşı bir kere böğürdükten sonra çekilip gitti, gitti ama, mecliste bulunanlar da bıyık altından kis kis gülmeğe başladılar. Öküz Mehmet Paşa ciddiyetini bozmadı:

— Paşalar, ağalar, beyler!.. dedi... Evet.. Şu mübarek hayvan bana geldi, bana seslendi, fakat ne dedi biliyor musunuz?.. «Haydi seni tanıdım bizdensin, lâkin bu eşeklerin arasında ne işin var?.» diye sordu!..

Amcabeyden rivayet

ATLAMAZSA AYIP!

Yalnız Amerikanın değil, dünyanın sayılı milyonerlerinden meşhur fabrikatör Hanri Ford, bugün seksen yaşındadır. Drew Pearson isminde kırk altı yaşında bir gazeteci, fabrikatörün ihtiyarladığını, fabrikalarını artık eskisi gibi idare edemediğinden hükûmetin el koymasını yazmış. Ford, buna kızmış, kendisinden otuz dört yaş küçük olan gazeteciyi bisiklet yarışına ve uzun atlamaya davet etmiş.

Fabrikatöre bakın! Yalnız parasına değil, vücuduna da güveniyor. İşin tuhaf tarafı. Bu meydan okuyuş, alayla karşılanmıyor, ajanslar, ciddî bir havadis gibi haber veriyorlar.

Tevekkeli, zengine sürün de geç, fukaradan sakın da geç! dememişler. Şu söz de doğrudur: Zengin, arabasını dağdan aşırmış; züğürt, düz ovada yolunu şaşırmış!

Bu havadisi, üstat Celâl Muhtara okudular, güldü :

— Veremlere, altın zerkederler. Fort, gırtlağına kadar altın içinde. Hiç şaşmayın. Yüz yaşında da olsa, atlayabilir. Atlamazsa ayıp!

UCUZLAMIŞ!

İkindiye doğru çıkan Akşam gazetelerinden birinin tefrikasında şu satırlar var :

«Bu coşgunluk, beş para vermeden alınabilen bir saadetti. Saadetin en kıymetsizi, en ucuzu...»

«Saadet» in «kıymetsizi», «ucuzu» olur mu?

«Saadet», ölçüsüz bir kıymettir, ve o kadar pahalıdır ki onu hiç bir kuvvet ucuzlatamaz. Bunu konuşunyorduk. «Kara Davut» mübdii Nizamettin Nazif, göğüs gererek bağırdı:

— Fakirin, servet hakkında fikri yoktur!

SÖYLETİR!

Gazetelerde, çalgılı bahçe, çalgılı gazino ilânları var. Bu ilânlarda aynı okuyucu bayanın, bir günde üç, hattâ dört yerde okuyacağını görüyoruz.

Bir arkadaş, buna dikkat etmiş:

— Nasıl yetişebiliyorlar acaba?

— Tramvayla, otobüsle, otomobille, vapurla, motörle!.. Vesait mi yok?

— Peki, o kadar nefes tüketecekler, yorulmuyorlar mı?

— Konferans vermiyorlar ki yorulsunlar.

— Ne olursa olsun, söylemek, bir meseledir.

— E, para, söyletir birader!..

10 sene sonra :

İstanbul Belediye Reisi — Çöpçü teşkilâtımız hakkında ne düşünüyorsunuz?

İstanbul Valisi — Sokaklarda kaldıracakları tozları!..

Felekten rivayet :

RAMAZANA DAİR..

Yazan: **B. FELEK**

Eh! Biliyorum. Artık hepinizde ağızlar mühürlü. Allah kabul etsin! Tabiî oruçlusunuzdur. Benim bir küçük yeğenim var.. Ona oruca nasıl niyet edildiğini öğretmişler. Küçücük ağzile dün bana :

— Ekmeği yedim kuruca, suyu içtim duruca, niyet ettim bugünkü oruca. dedi ve bunu bana öğle yemeğini yerken söyledi.

Sizinki de galiba onunki gibi.

Oruç hakkında bazı fıkralar vardır : Hepiniz bilirsiniz. Bunları size yazmakta bir fayda görmem.. İşitmediğinizi sandığım bir ikisini yazıvereyim.

Bektaşiye sormuşlar :

— Ayol! Oruç yiyorsun! Ayıp değil mi?

— Erenler, demiş. Sen buradan girene bakma, çıkana bak!

Gerçi öyledir. Ağızdan girenin ne ehemmiyeti var, insan ağzından çıkanı bilmeli!..

Yine bir Bektaşi canına sormuşlar:

— Efendi! Orucu mu seversin, namazı mı?

— Orucu.

— Neden?

— Yenir de ondan!.. demiş.

Size bir üçüncü fıkra daha :

Eskiden konu komşu birbirini iftara davet ederdi. Bu âdetin cari olduğu bir ramazan, mahalleliden biri bir komşusunu iftara çağırmış. Bu gibi davetlere ezana on dakika kala gidiler. Çünkü aç karnına tiryaki kafasile çan çan etmiye kimsenin halı yoktur. Onun için bizim davetli de topa on dakika kala iftar sahibinin evine giderken yolda başka bir ahbabına rastgelmiş :

— Ooo! Nereye böyle geç vakıt?

— Ali bey iftara çağırmıştı da...

— Yaa! Aman ben de geleyim. Hanidir görüşmek istiyorum. Gelmiyorsun diye sérzeniş ediyordu.

— Pek âlâ!..

Ne desin adamcağız?. İkisi beraberce giderlerken bir üçüncüye rastgelmişler :

— Maşallah! Böyle geç vakıt! Muhakkak iftara değil mi? Nereye?

— Ali beye gidiyoruz.

— Aman, iyi! Ben de geleyim..

— Nasıl olur canım. Bu adam beni çağırdı. Yolda beye rastgeldim. O da gelmek istedi. Şimdi sizi de...

— Siz kasavet çekmeyin. Ali bey değil mi? O beni tanır!..

Nihayet iftar sahibinin evine varmışlar. Kapıyı çalmışlar. Adamcağız oruçluların topa yakın hissettikleri asabiyet ve tiryakilikle kapıyı açıp ilk davetliye :

— Buyurun! demiş. Lâkin arkasından bir ikinci girince gözlerinde beliren öfkeye cevap olsun diye ilk davetli :

— Efendim! Yolda Nuri bey biraderinize de rastgeldim. Sizi ziyaret etmek istiyormuş. Fırsattan bilistifade...

Ne desin, ev sahibi ona da :—Buyurun! dedikten sonra bir üçüncünün girdiğini gördüğü zaman dayanamamış :

— Ya, bu namussuz kim? diye sorunca, beriki pişkin, ilk davetliye :

— Nasıl, beyefendi beni tanır demedim miydi!.. demiş...

İnsan bir kere utanmamıya karar vermeye görsün. Ona her kapı açıktır!..

B. FELEK

Eski şiirlerin yeni medlûlleri :

« Kasîde der vasfı İstanbul... »

(Geçen sayıdan devam)

— NEDİM —

İnsaf değildir ânı dünyaya değişmek | Gülzarların cennete teşbih hatadır | Herkes irişür anda muradına anınçün | Dergâhları melcei erbab-ı recadır | Kâlây-i maarif satılur sûklarında

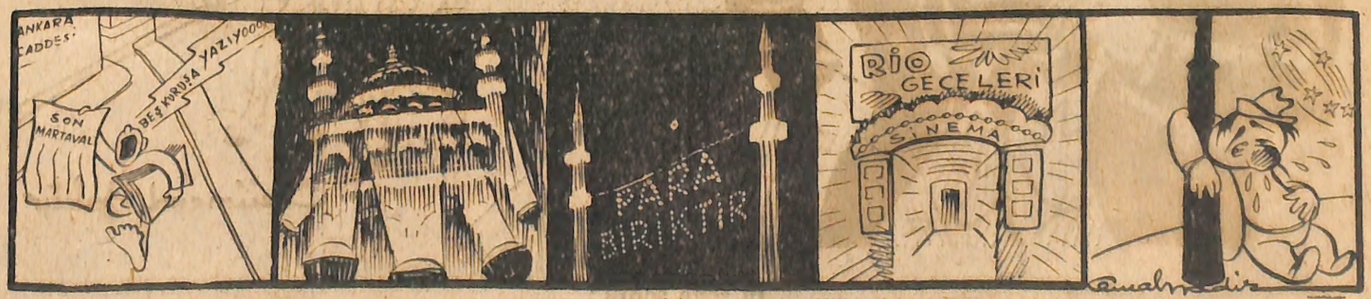

Bazâr-ı hüner maden-i ilm-ü ülemadır | Camilerinin her biri bir kûh-u tecelli | Ebruy-ü melek andaki mihrab-ı duadır | Mescitlerinin her biri bir lücce-i envar | Kandilleri meh gibi lebriz-i ziyadır

(Arkası var)

Erkek — Denize girin de yüzelim!..
Kadın — Karaya çıkın da yüzelim!..

Dünden, Bugünden:

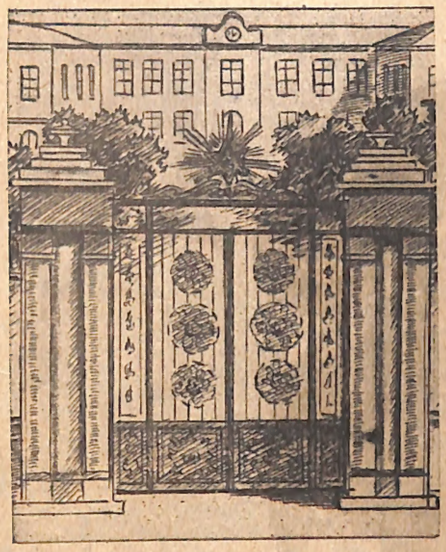

GALATASARAY SULTANİSİ!

— Eskiden, alaturka adı (Mektebi Sultani), alafranga adı (Galatasaray Lisei İmparatorisi) idi.

— Eski müdürü âlim ve fazıl, saçlı sakallı bir zattı. Odası yukarıda ve köşe de idi.

— Müdiri sani Feuillet nam herifi nâşerif antipatik, bom boz, cana uzaktı. Odası alt katta, köşede idi.

— Ücret taksitleri, imtihan dosyaları, idarî muamelelerle Monogl Perikles soluk benizli, uyuntu, canından bezgin bir efendicağızdı.

— Ser mubassır ve mektepte muallim olan Cemal bey koca sakallı, lahim ve şahimli, biraz hızlıca yürüse solur, mizacça barut gibiydi.

— Edebiyat hocaları Muallim Naci, Ata bey, Ahmet Hikmet bey, şuara ve üdebadan, kuvvei kalemiyesi müsellem üstadandan idiler.

— Sarfı Türki muallimi Abdünnafi bey gayet zayıf, nahifti.

— Trempete vurulur, teneffüse çıkılırdı.

— Cumartesi akşamları evlere gidilir, pazar akşamları dönülürdü.

— 40 yıllık hocaları vardı; Hattat İzzet efendi gibi.

— Büyük bahçede, yere iki yağmurluk konur, futbol kalesi kurulurdu.

— Cephedeki saat alafranga ayarda işlerdi.

— Müstait talebenin isimleri, zikri cemilleri, dereceleri (Tevzii mükâfat) palmareslerinde züvvara bildirilirdi.

— Metr'lerin (yani mubassırların) hemen hepsi çetrefil Türkçeli, bozuk Fransızcalı,

(Arkası S. 11 de)

GALATASARAY LİSESİ!

— Bugün adı, yalnız (Galatasaray Lisesi) dir.

— Şimdiki müdürü Avrupada tahsil görmüş, münevver, delikanlılara, taş çıkaran bir zattır.

Odası yukarıda ve köşede, yine oradadır.

— İkinci müdür makamındaki sayın baş muavin bay İzzet Hâmid sempatik, sıcak kanlı, cana yakın mı yakındır. Odası yine alt katta, köşededir.

— İdare işlerile uğraşan, müdür muavinlerinden Sait Özçelik çevik, gayet canlı, yanağından kan damlar bir baydır.

— Ser mubassır mevkiinde, son sınıfların disiplinine bakan, lisede öğretmenlik de eden bay Muslih bir adet civan, beş altı sene evveline kadar futbolde karşı kaleye duman attırandı. Huyca şeker gibidir.

— Edebiyat profesörü bay İsmail Habib edip, kaleminden kan damlar bir üstattır.

— Türkçe gramer ve tahrir hocası bay Esat Mahmut Karakurt Rüstemî vücutta, aynı zamanda muharrir, romancı, avukattır.

— Zil çalınır, bahçeye çıkarlar. (Bu usulü koyana Zilli lâkabı verilmiştir).

— Cumartesi akşamı izinli çıkılır, pazar akşamı dönülür.

— 40 yıllığa yakın hocalar vardır; ilk futbolculardan bay Bekir Sıtkı gibi.

— Büyük bahçede, birbirine çatılmış üç direk futbol kaleliği eder.

— Cephedeki saat yine zevali olarak işler.

— Çalışkan talebenin adları, kapıdan girince duvara asılı iftihar levhasında halka bildirilir.

— Mubassırlık işini görenler dilimizi Nabi kadar konuşan, halis muhlis Türoğlu Türktür.

— Talebe numaralarile tanınır, bunların Türkçeleri söylenir: Dokuz Bülend, yetmiş sekiz Ercümend, dört yüz on iki Necdet gibi. Bazan da lâkaplarile: Amcabey Necdet, Tarzan Nejat, Boşver Feyhan gibi..

— Bakalorea makalorea gibi Arap saçı yoktur; İmtihana giren diplomayı alır!

— Her yıl pilâv töreninin yapılageldiği halde öbürlerinin listeye katılmadığı merak çeker. Ekmek kadayıfı hamurunun ortadan kalktığı malûm; ötekileri neyliyelim?

— Şimdi bütün gençler sporcu ve çok şükür tütüne yan gözle bakanlardan. Tek tük içenlerin nerede tellendirdiklerini soramadık gitti!..

— Artık eski cimnastiğin modası yok. İsveç tarzı hareketler; futbol, basketbol, voleybol, atletlik, denizcilik, yüzücülük.. deyme gitsin!..

Yılanlar boğuşurken!..

Hikâye :

ATMAAA !.

Yazan: Mahmut Yesari

Üçü de, uygun arkadaştı doğrusu; lâkırdıyı hep birbirinin ağzından kaparak, hiç dikine almıyarak, inanarak, baş sallıyarak, gülümsiyerek, tatlı tatlı konuşuyorlardı.

Gözlüklü şişman, tam ool âhenkti; miyop gözlerini kısarak, kaşlarını kaldırıp, derinlikleri delmek ister gibi bakıyor, sımsıkı tuttuğu bastonunun ucunu topuklarına, tempo ile vuruyordu :

— Ben, sabahları denize giremiyorum, üşüyorum... Yüzümü, gözümü yıkarken, terkos suyu bile üşütüyor.

Yanında oturan kuru, kemikli yüzlü, çekik gözlü, esmer, dar omuzlusu şaşalamıştı :

— Hiç denize girmiyor musun?

Şişman miyop, başını geriye attı :

— Giriyorum ama, akşamları...

Karşılarında oturan daz kafalı, sarkık çene, göz kapakları yorgun, sönük bakışlı bilgiç tavırlısı, şöyle bir gerildi :

— Akşamları mı? Akşamları, daha soğuk olur... Ben, denizi soğuk bulmuyorum da, bazan, kuyudan su çektirtip, onu döküyorum.

Kuru yüzlüsü, göz kırptı :

— Seninkisi anormal... Gayri tabiî... Anormal birader...

Gözlüklü şişman, sordu :

— Avla nasılsınız?

Kuru yüzlü, ümitsiz bir tavırla kollarını açmıştı :

— Av, kaldı mı? Av, dediğin, ağaçlıkta, ormanlıkta olur. Ağaç nerede? Ben, bilirim, Kayışdağının eteğinde kocayemişleri vardı, yemin billah ederim, üç metrelik ağaçlardı... Şimdi, fundalık bile yok.

Artık, üçü de başbaşa vermişti :

— Av da, bir illettir be!

— Ne demezsin! Geçen gün, Bedestana uğramıştım. Bir baston gördüm. Nah, tıpkı, şu elimdeki bastona benzer bir baston... Gel gelelim, baston değil... Tüfenk... Tek namlulu çifte!.. Hiç, tesadüf ettiniz mi?

— Ben, çocukken, öyle bir şey gördüğümü hayal meyal hatırlıyorum.

— Benim de duymuşluğum var.

— Bastona şöyle bir göz attım, su içinde on beş, yirmi kâğıt eder. On kâğıt istiyor. Beşe sulh olduk. Fakat illet, dedim ya! Tecrübe etmeden olur mu?

— Olmaz.

— Ele aldığın silâhın huyunu, suyunu anlamalı.

— Elbet. Saçma aldım. Ama, huyunu bilmediğim için, irisini değil. Barutu da hafiften.

— Doğru yapmışsın. Tek namlu. Fazla mukavemete gelmez.

(Arkası s. 10 da)

Banker Arif!

Mizahî Romanı : 10

Yazan: SERMET MUHTAR ALUS

Bıldır, Tanrının her cuması her pazarı, giyinir kuşanır, takar takıştırır, düzgünler, allıklar içinde zırt zırt sokağa fırladı. Gûya elemden kederden sinirlere, evhamlara uğramışmış da Çukurçeşmedeki Yedi emirlere, Yemiş iskelesindeki Hamal Hocaya, Kasımpaşadaki Yatalak Dervişe okunmağa gidiyormuş. Yalanın kuyruklusu. Meğerse Şehzadebaşında, Eminönünde, o kaldırım senin bu kaldırım benim, piyasalar edermiş; Kâğıtanelere, Silahtarağalara taşınıp durur, kayıklarda, çayırlarda fing atarmış.

*

Kurşuncu Kadriye hanım bu çeşit azapların gayyasında. Kafasını iki avucunun arasına almış, kendi kendine demişti ki :

— Haydi Kadriye karı bu çıkmaza bir çare bul, kurtul; oğlunu da tuttuğu yoldan saptır. Allaha şükür zihnin, fikrin var; ferasetin, dirayetin noksansız, mükemmel. Her ne kadar baban bekçi Muharrem ağanın okuması, yazması yoktu, fakat çok bilmişliği, kurnazlığı ile yedi mahalleye akıl hocalığı ederdi. Onun öz kızısın sen.

Hemen düzeni buluvermişti. O akşam Arif dairesinden gelince;

— Sana müjde, hayırlı haberler!, diye karşıladı.

Uydurup uydurup ne atış :

— Seni kaleme kaydettiren velinimetlerin konağından geliyorum.

Şimdi, gerek Paşafendi, gerek Hamfendi, gerekse kerimelerie damadın, cümlesi ayrı ayrı selâmlar yolladılar; gözlerini öptüler. Delikanlı kısmı bekâr durursa günün birinde şeytana uyar, başını dertlere sokar; illâki evlesin diyorlar, Şayet sözümüzü kırarsa artık bizden şefaat beklemesin deyip çıkıyorlar. Evlenmeğe razı olduğun takdirde kıza söz kesilir kesilmez maaşına iki yüz kuruş zam yaptıracaklar. Nikâhında üç yüz daha. Düğün günü, koltuğa girmeden önce, Paşa, Kâhyafendisini yollıyacak.

(Arkası var)

60 SENE YAŞIYAN BİR KADIN :

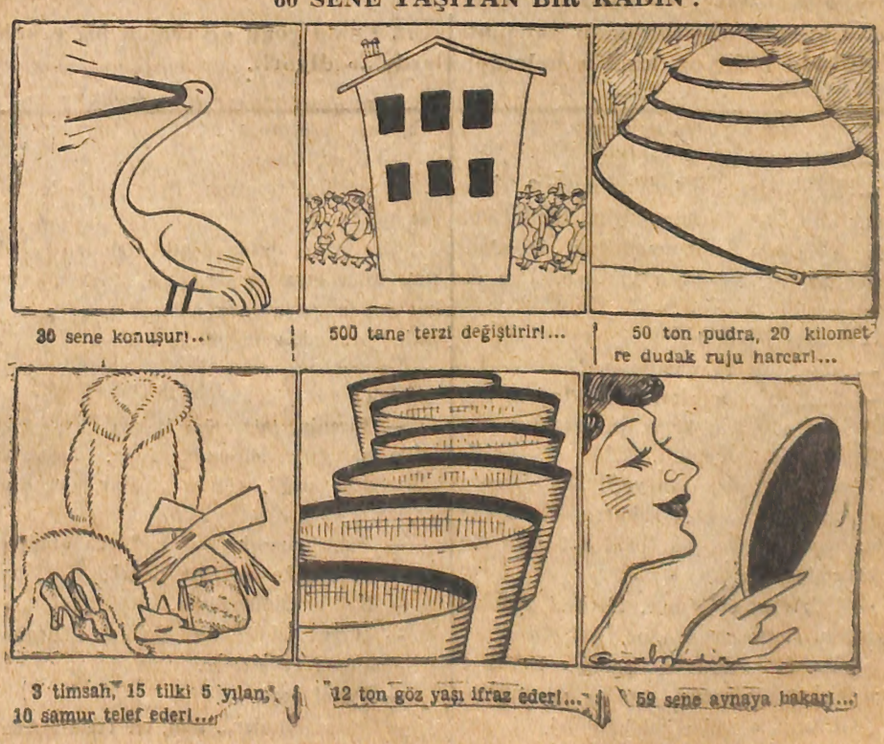

Amcabey ve ahlâk!..

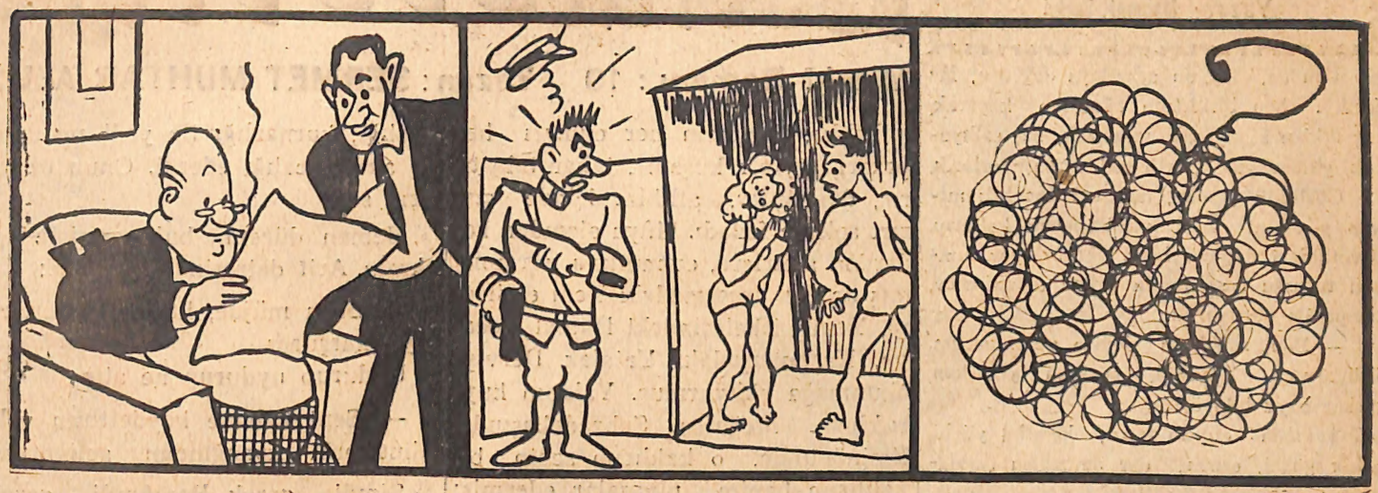

— Gazetelerden birinde mühim bir anket gözüme ilişti Amcabey....

...Anlaşılıyor ki bazı kızların kötü yolda yakalanması böyle bir anketi ilham etmiş...

... «Kızlarımızın ahlâkı gün geçtikçe sukut mu ediyor?» diye soruyor...

... Cevaplar çeşitli: Kimi kabahati pahalılıkta buluyor, kimi annelerde!.

... Fakat çoğu «Kabahat biz erkeklerde!..» diyor!..

A. — O halde anketi «Erkeklerimizin ahlâkı gün geçtikçe sukut mu ediyor?» a çevirmeli!

(Hikâyeden devam)

— Geri tepti mi, felâkettir.

— İhtiyatı elden bırakır mıyım? İnce elemek lâzım. Sözü uzatmıyayım. Bir iki denemeden sonra, aldanmadığımı anladım. Dün sabah, bir saksağan vurdum. Tam da gözünden...

— Turna mıydı be?

— Köpeklere ziyafet desene?

— Sus, şu zavallıları hatırlatma... Yaz geleli beri, pireden, kenedden, sinekten, tatarcıktan halleri duman!..

Yanı başlarında, orta yaşlı bir adamcağız oturuyor; sağa sola saldıran küçük oğlunun haşarılığından gazetesini okumağa vakıt bulamıyordu :

— Tek dur, evlâdım... Herkesi rahatsız ediyorsun. Biraz olsun, otur.

Söylemeği unuttum; sabah, Köprüye giden Kalamış vapurunda, arka güvertedeyiz. Güverte, o kadar kalabalık ki, haşarı çocuğun babası, ancak yer bulabilmiş. Çocuk, nereye oturacak?

— Otur, diyor.

Şaşkınlık, insanları, öyle sersemleştiriyor ki...

Çocuk, oralarda değil. Olduğu yerde kıpır kıpır kıpırdanıyor. Pire, sinek lâkırdısını duyan orta yaşlı adamcağızın gözleri parladı, merakla dinlemeğe başladı.

Üç arkadaş, sohbetlerine devam ediyorlardı :

— Pirenin, tatarcığın kolayı var; gazı, neftle karıştırır, sürersin. Ama, hayvanın büğürlerine değil, çünkü yalanır, zehirlenir.

— Zehirlenmesini bırak, fayda etmiyor.

— Filit, filân var. Bir, dene!..

— Nafile! Öldürmüyor.

— Hayır! Öldürüyor. Yalnız, öldürdükten sonra da çoğaltıyor.

— Tuhaf şey!

— Şaşma birader... Ben, bir tarihte Anadoluda dolaşırken bir adama rastladımdı. Kendisi, bir su icat etmiş. Köpeğin üzerine sürüyorsun, bir dakika geçiyor, geçmiyor, kuruyuveriyor. Köpekteki bütün haşaratı, lâhzada kökünden temizliyor.

— Peki, bu adam, nerede?

— Bilmiyorum! Hani, gözüm yılmış da, o adamı senelerce aradım, bir daha da tesadüf edemedim. Beyaz, kırmızı yanaklı bir adamdı.

— Bu ilâcın terkibini öğrenmedin mi? Nasıl şeydi?

— Ne rengi, ne de kokusu var. Üstelik, tehlikesiz de.

— Ne gibi?

— Herif, gözümün önünde bardak bardak, o sudan içiyordu.

Orta yaşlı adamcağızın haşarı oğlu, babasının kibrit kutusunu bir takrip almış, denize atıyordu, zavallı adam bağırdı :

— Atmaa!.. Atmaaa!..

Avcılara mı söylüyordu, çocuğa mı, anlıyamadım.

Mahmut Yesari

(Lâf torbasından devam)

sım akraba, bundan iftihar mı duyuyorlar?

«Memleketimizi gezmeğe gelen bir yabancı, ramazan davulunu «Alenen nakz-ı siyam» edenleri yakalıyan polisleri göremezse de sünnet çocuklarını bol bol görebilir maşallah!..

Yalnız görmekle kalsa iyi!.. Bugünkü modern Türk kıyafet ve muaşeretile bu acaip kılık arasında vereceği hükmü şaşırır!..

Hemen her kütüphane, bir «Âdabı muaşeret» kitabı çıkarıyor. Oldu olacak bari, teşrifat kıyafetleri bahsine bir de «Sünnet üniforması» ilâve etseler!.. Hiç olmazsa âdabı muaşeretine bizim de parmağımız karışır, çorbada tuzumuz bulunur!..

PATAVATSIZ

AK'LA KARA

Rozet rekabeti!..

Sahibi . Sermet Muhtar Alus
Neşriyat müdürü Rıza Yücer
Basıldığı yer Cumhuriyet matbaası
Rotatif baskı

(Dünden devam)

tatlı su Frengi, İsevi, Musevi kişilerdi.

— Talebe numaralarile anılır, bunlar Fransızca söylenirdi : Onz Necip, trant katr Hayri, trua san suasant Cemil gibi.. Bazan da lâkaplarile: Sulu Şemsi, Dümbelekçi Hayreddin, Patavatsız Rıza gibi..

— Önce tahriri, ardından şifahi bakaloreada dokuz doğurulur, nihayet şahadetname alınırdı.

— Pilâvı, fasulye pilâkisi, salçalı makarnası, lokması, kayısılı ekmek kadayıfı meşhurdu.

— Tütün tiryakileri helâlara dolar, kısa kapılara dayanarak yan gelir, keyifli keyifli sigara fosurdatırlardı.

— Cimnastikçilik alıp yürümüştü. Karanlık, kûhi koca bir berhanede: (Barre fixe), (trapèze), (anneaux), (paralleles), (corde lisse), (perche fixé) ilah... kabilinden âletler; yüz okkalık gülleler, boy boy (haltères) ler, (massues) ler.... Sıvanan sıvanana!.

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

Sayı: 41

Bir ay et yememeği tavsiye eden doktora, hastasının teşekkürlerini sunduğunun resmidir!..